“Stop! Het is genoeg!”

Nieuws woensdag 28 oktober 2026

De ACOD heeft er een drukke actiemaand op zitten, met twee manifestaties en een stakingsdag. Hoe kijk je terug op die actiemaand?

Uwe Rochus: “Ik denk dat we mogen zeggen dat de vakbondsmanifestatie in Brussel op 9 oktober een succes was, mede dankzij de ruime steun van heel wat andere middenveldorganisaties. We mogen spreken van ongeveer 50.000 deelnemers. Opvallend was dat er ook bijzonder veel jongeren aanwezig waren. Ik bedoel dan niet de groepjes die de sfeer voor iedereen verzieken en gevaarlijke situaties veroorzaken, maar de vele jongeren die op een constructieve manier, met leuke pancartes en dansend door de straten trokken. Zij maakten duidelijk dat het beleid dat de regeringen van dit land zogezegd voor hun ‘bestwil’ uitstippelen niet hun keuze is.
Dat debat gaat bovendien over meer dan de besparingen van vandaag. Denk bijvoorbeeld aan het nieuws over de hoge kostprijs van publiek-private samenwerkingen. Daarbij voert de privésector grote openbare werken uit voor de overheid, maar wordt die investering nadien veelvoudig terugbetaald. Zo ontstaan financiële putten die niet op de begroting verschijnen, maar die toekomstige generaties wel moeten dragen, onder meer via besparingen op openbare diensten.”

Je benadrukt de aanwezigheid van jongeren. Zie je daarin een bredere alliantie tussen jongeren en de vakbeweging?

Uwe Rochus: “Zeker en vast! Samen vormen we een beweging die vraagt dat regeringen andere keuzes maken. Dat gaat niet alleen over sociaal-economisch beleid, maar ook over het klimaat. De grote opkomst van jongeren op de klimaatmars van 11 oktober heeft dat nog maar eens bewezen. Zij zien hoe regeringen talmen met een doortastend beleid om de klimaatverandering af te remmen en terug te draaien. Daardoor lijkt de toekomst waarin zij moeten opgroeien als het ware in vlammen op te gaan.

Wat dat betreft – en ik benadruk het graag nog eens – is de ACOD hun medestander en een essentiële schakel in de ecologische transitie. Ook wij pleiten voor investeringen in het openbaar vervoer om de mobiliteitsproblemen aan te pakken, want die vormen een belangrijke bron van klimaatvervuiling. Als de Vlaamse regering enerzijds beslist om de groeibudgetten van De Lijn opnieuw naar beneden bij te stellen en anderzijds een ‘privé’luchthaven subsidies te ‘schenken’ hoeft het niet te verbazen dat jongeren samen met ons op straat komen.”

Waar raken de sociale strijd en de klimaatstrijd elkaar volgens jou het duidelijkst?

Uwe Rochus: “Een sterk en toegankelijk openbaar vervoer is daar een goed voorbeeld van. Het helpt om de mobiliteit duurzamer te maken en is tegelijk een openbare dienst waarop mensen moeten kunnen rekenen. Investeren in zulke diensten is dus zowel een sociale als een ecologische keuze.” Mag weggelaten worden indien teveel tekens!

Op 12 oktober organiseerde de ACOD een stakingsdag. Wat heeft die actie volgens jou duidelijk gemaakt?

Uwe Rochus: “We wilden duidelijk maken dat de openbare sector al bijzonder zwaar wordt getroffen door de bijkomende besparingen uit de Vlaamse Regering. De beloofde middelen van De Lijn worden naar beneden bijgesteld, de VRT moet extra besparen en ook de Vlaamse overheid zelf moet het met minder personeel doen.

Het laatste is niet duidelijk of dat zal gebeuren via niet-vervangingen of via naakte ontslagen. Maar als ik dan hoor dat men wil ‘inzetten op artificiële intelligentie’, dan zakt mijn broek wel af! Betekent dat dat de dienstverlening wordt uitbesteed aan externe, buitenlandse technologiebedrijven? Dat zal niet gratis zijn. Bovendien rijmt het moeilijk met het voornemen om net minder uit te besteden. En wat gebeurt er met de informatie over onze burgers die zulke bedrijven op die manier verzamelen

Er klinkt ook kritiek van jongeren die vinden dat stakingen vooral de verkeerde mensen treffen. Ze vragen zich af of staken wel zin heeft. Begrijp je die bezorgdheid?

Uwe Rochus: “Ik sta open voor die bekommernissen. Voor elke actiedag wordt intern uitgebreid gediscussieerd over de vorm, de aanpak, de middelen, de timing en de doelgroep. We stellen ons ook de vraag wie we met een actie zullen treffen. Het is zeker niet de bedoeling om gebruikers van openbare diensten te treffen of te straffen.
Maar het klopt ook niet om ervan uit te gaan dat een staking politici rechtstreeks moet raken en dat hinder voor anderen dus automatisch een mislukking is. Werknemers hebben weinig machtsmiddelen – te weinig. Ze beschikken niet over dure lobbykantoren of aandelenpakketten. Wat ze wel hebben, is hun arbeid en hun aantal. Tijdens een staking wordt zichtbaar hoeveel er van die arbeid afhangt. Als het land hapert wanneer trein-, tram- en busbestuurders, onderwijzend personeel, stadsreinigingsdiensten, postbodes of kinderverzorgers even stoppen, toont dat precies aan dat het zonder ons niet werkt.”

Hoe kan de vakbeweging rekening houden met die kritiek en tegelijk haar boodschap krachtig blijven uitdragen?

Uwe Rochus: “Wat ik tussen het ongenoegen over onze acties door lees en hoor, is dat we met die jongeren veel grieven delen. Daarom nodig hen graag uit om samen rond de tafel te zitten en mogelijke alternatieve acties te bespreken. Welke acties kunnen mensen aanspreken en voldoende media-aandacht krijgen, zodat we onze boodschap even duidelijk kunnen brengen en hetzelfde resultaat kunnen bereiken?

Dat is een uitdaging voor ons als organisatie, maar we staan open voor suggesties van buiten de vakbond. We hoeven niet vast te houden aan één vaste vorm van actie als er andere manieren zijn om mensen te mobiliseren en onze eisen onder de aandacht te brengen.”

Zie je op korte termijn ruimte voor een gezamenlijke actie van vakbonden, middenveldorganisaties en jongeren?

Uwe Rochus: “Binnen onze vakbond, maar ook daarbuiten, leeft grote onvrede over wat er zowel op Vlaams als op federaal niveau gebeurt. Daarom lijkt het me wenselijk om na te denken over een grote, breed gedragen mars in de nabije toekomst, samen met vakbonden, middenveldorganisaties en jongeren.
Laat ons samen op straat komen en zeggen: ‘Stop, het is genoeg. Wij willen een regering die andere politieke keuzes voor ons maakt.’”